

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шави. 143322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зок.
Місячно 13-00
Щорічно 30-00
Річно 60-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-00 зок., Німеччині 7-00 зок.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 180 лей, Бос-
нійській 7-00 зок., Аустрії 7-00 зок.
Збірає адреси і зок.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкарні: 29-28.

В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Міліонерська забава.

(Кореспонденція з Америки)

Нью Йорк, 25. серпня 1933.

Американські міліонери мають часом не-
зби-які примхи, коли не знають, що зробити з
маєтком. До таких примх належить між іншими
ставити себе на котурни спасителя людства і
сипати гроші на „домашні місії“. Тими домаш-
німи місіями вважають вони нищення католи-
цизму між своїми імігрантами з католицьких
країв.

В Америці ця діяльність оправдується тим,
що стара протестантська віра тут підупадає,
церкви переходять у руки католиків, багато
видних людей з наукового й духовного світа
переходить до католицької церкви, а ціла англі-
канська єпископальна церква виказує у своїх
нутрі замітне змагання до цілковитої асиміляції
з римо-католицькою церквою і так званий „ан-
гло-католицький рух“ стає подібний до ко-
лишнього оксфордського руху в старій Англії
для збереження релігійного духа серед ісповід-
ників англіканської віри. Дехто пророкує, що
за сто літ Америка ціла буде католицькою.

Але хібно було б думати, що протестантська
віра не має оборонців. Саме навпаки. Є тут оди-
нці, що все посвячують на оборону старої тра-
диції. Недавно в новинках „Діла“ була згадка
про книжку Теодора Абеля, який виказує, що на
вдержання кожної з католицьких на протестан-
тизм наведеної особи треба докласти по 30
дол. річно. Хтож то докладає? — ясно, що не
протестанти бідаки, а протестанти міліонери.

Перед якими 30 літами появилася протес-
тантський рух серед українців в Америці. Він
має цікавий початок. Деякі студенти, що при-
їхали до Америки, не надавалися до фізичної
роботи. Проповідання атеїзму їм зинудилося,
бо нічого не приносило. Аж якимсь чином заін-
тересувалася ними студентами протестантська
секта і наші студенти нагло стали з Савлів Пав-
лами і почали з апостольською ревністю про-
повідати вже не безбожництво, аніше ворожнечу
до своєї прадідайної віри, а рівночасно підби-
зати в емігрантські зарозумілість, що то „попів
не треба“, бо — мовляв — сам може читати й
пояснювати собі біблію. Тому, що ніякі збори-
ни громадські наради не могли відбутися без
того, щоб нові апостоли їх не перемінили на
біблійні, наш нарід назвав провідників нового
руху „байбелістами“ і почав викидати з зіб-
рань.

Цей рух грозив апочатку поважним замі-
шанням і релігійною війною серед еміграції, але
потім він нагло припинився, бо управителі „до-
машньої місії“ приловили своїх „місіонерів“
протестантизму на обмані. „Місіонери“ закла-
дали церкви з чисто українським греко-католиць-
ким обрядом і правилами навіть якусь „Службу
Божу“ для приєднання наших людей. Але, як
цей обман викрився, управителі пресантеріаль-
ної місії припинили нагло дальші фонди на
затримання місіонерів серед українців і тому ли-
шилося кілька протестантських церков остало з цьо-
го великого руху.

Не можу ніяк зрозуміти, яким то способом
хтось переконав американських міліонерів про
потребу поширення протестантської місії серед
українців у Галичині. Американський патрі-
отизм тут ні про чому, бо з української ворожнечі
до католицизму в Коломиїщині Америка не
може вискати нічого. Насувається лише один
загад: що це не українці намовили американ-
ських міліонерів до субвенціонування протес-
тантизму в Галичині, а хтось інший. А як уже
не було би ніяких посторонніх впливів, то це
хвіба було міліонерський примх, щоб загально
запритати чимось свій ум.

Але ми, українці, повинні звернути увагу на
протестантську місію в Галичині з іншого боку.
Треба запитати, в якій властиво цілі піднялися
деякі одиниці ширити цей рух. Чи роблять во-
ни це для спасення душі, чи для спасення укра-
їнської нації? Чисто духовна сторона цієї спра-
ви не обходить громадянських діячів. Але на-
ціонально-суспільна сторона мусить нас назо-
вати зацікавити.

Отже в першу чергу треба
проверити методи поширювання нової віри. Се-
ред американської еміграції ті способи не бага-
то різняться від більшовицької пропаганди без-
божництва та нищення всякого авторитету. От-
же, як такими чи подібними способами поши-
рюється протестантизм у Галичині, то це є ще
одна з теперішніх єгипетських язв, які навісти-
ли українську землю. Поширювання ненависти
й ворожнечі є теж рівнозначне з колишніми
релігійними війнами, хочби зі славною 30-л. вій-
ною. Чи саме нам, як нації, треба перебути ще й
релігійну війну в додатку до різних міжусо-
биць, над тим нехай пригадуються місцеві
провідники. Досвід зроблений тут, в Америці,
виказує, що релігійні ріжнці викликають біль-
шу ворожнечу ніж усіякі інші ріжнці. І хоч про-
зеліти заслонюються гаслами національними,
то на ділі ці гасла кидаються лише для закрит-
тя велитенської шкоди, яка повстає з безупин-
ної ворожнечі. Ніколи я не завважав такої осо-
бистої нечесті, як саме в часі релігійної бо-
ротьби. Кривоприсяга в суді в таких випадках
це найзвичайніша річ. А чейже відомо, як наш
нарід боїться кривоприсяги!

А тепер візьмим чисто економічну справу:
Коли приходиться допомогти чи народній уста-
нові, чи бідному чоловікові, чи хочби своїй
церкві, то не легко витягнути гроші. Але, як прий-
де до релігійної боротьби, останній цент дає
чоловік, доки сам не піде з торбами. А як уже
збудуться другу, конкуренційну церкву і прий-
деться утримувати духовника, то треба тисну-
тися з останнього, а тоді вже нема мови про
жертви на народні цілі. Внарі з тим іде ціло-
витий переворот у способі думання. Як довго
була в громаді одна церква, був спокій, або як
був заколот, то хвилевий. А з повстанням дру-
гої церкви починається постійна ворожнеча
двох таборів, огнище обсуджування тих видних
одиниць, що досі приїжджали до громади як у-
країнці-патріоти, і в першій мірі запит: „А чи
він нашої віри?“ — І ми є свідками в Америці
такого дива, що від української ідеї відсуджу-
ється найширших людей, заслужених патрі-
отів, лише тому, що вони не хочуть брати участі
в релігійній боротьбі або покидати свою доте-
перішню релігію.

Коли цим питанням інтересуюся звідси, хоч
в рідному краю є кому над цим рухом пригаду-

31. ЖОВТНЯ Ц. Р.

хінчиться речинень виповідження забезпечення
1/3 частини в ПЗУВ на 1934 р. Не гайте ні хвили-
ни, а йдіть до агента „Дністра“, зажадайте
картки виповідження, виповніть її і вишліть по-
ручено до належного відділу ПЗУВ. Випо-
віджену 1/3 частину забезпечить негайно в

ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вуд. Руська ч. 20.

матися, то роблю це лише тому, що „Твоїм бу-
дущим душою я тривожу“. Це тепер може вигля-
дає на забавку, але що то було, якби так цей
рух обхопив ширший загаль? — Тоді ми стра-
ли би з ока першорядні справи, а кинулись би
в обійми смертельної боротьби, яка нас самих
загризлаб і не треба було б аж зовнішнього во-
рога.

Релігійні справи є далеко серйозніші, ніж
пересічний чоловік, навіть з вищою освітою,
собі уявляє. Америка це типовий край найріжні-
ших вір і сект. Ви читаєте часто про неймовірну
толеранцію між усіма церквами. Але не часто
читаємо ми, що американська цивілізація ціл-
ковито заломлюється, бо майже половина насе-
лення лише з імені до тих сект належить, а на
ділі це агностики-погани. Супружє життя зруй-
новане цілковито, родини порозривані, діти без
Божого страху виростають як бурли і приїзний
європеєць дивиться на них як на російських во-
єнних „вовченят“. Ось причина, чому віруючі
люди й суспільні обсерватори приходять до
висновку, що як Америка має врятуватися, то
стане католицькою за сто літ, або цілком
здищє.

А коли такі погляди чується саме в протес-
тантській Америці від протестантів пасторів,
суддів, лікарів, суспільних діячів, то нимохіть
виринає питання: помож поширити сектанство
серед українців, коли протестантизм і так не
втримується?

Відповідь хвіба одна: Це міліонерська заба-
ва на велику скалю. А тоді треба таки піти за
жабами з байки Езопа й сказати:

„Не кидайте в нас камінням для забави!
Для нас це іграшка, але нам залежить на
житті!“

Д-р Семен Демидчук.

Наша молодь і школа.

(Висліди одної анкети).

I.

ПІСЛЯ СКІНЧЕНИХ СТУДІЙ.

За почином „Поради“ для вибору авання“
рішила Головна Управа Рідної Школи просліди-
ти долю двох останніх випусків наших приват-
них шкіл, себто річників 1931 і 1932. Цю роботу
докучено економічно-статистичній секції По-
ради. Вона уладила анкету, яка дала відомос-
ті про 361 абсолювентів. Зібрані дані видають
світло на матеріальне положення молоді, а по-
середньо і на школи, в яких ці молодь училася.

Досліди дали відомості про
197 абсолювентів (ок) 7-клас. вселюдних шкіл,
32 абсолювентів фахово-доповнюючих шкіл,
34 абсолювентів учительських семінарій,
29 абсолювентів торгов. школи „Просвіти“,
77 абсолювентів гімназій.

Разом 361 абсолювентів.
Анкетні листки обіймали такі питання:
1. Імя і прізвище абсолювента (жін-
2. місце і рік уродження,
3. звання батьків,
4. яку і де покинув школу,
5. чим абсолювент тепер займається,
6. які бажання і плани має щодо своєї
фахової пози.

Найважливіше було питання: чим абсолювент
тепер займається. Анкета дала на нього такі
відповіді:

	Хлопці		Дівчата	
	Число до- сліджених	%	Число до- сліджених	%
Покінчена школа і теперішнє за- няття абсолювента				
1. абсолювенти гімназій:	40	—	36	—
вчаться далі у вис. школах	21	51	13	36
здобувають лекції, кольпор- тажею книжок	6	14	2	5
безробітні сидять дома	13	31	21	57
2. абсолювенти семінарій:	—	—	1	—
вчаться далі	—	—	—	—
здобувають корелетичіями або збірними лекціями	—	—	26	88
сидять дома без роботи	—	—	—	—
3. абсолювенти торгов. школи	16	—	13	—
„Просвіти“:	—	—	—	—
працюють у своїм фаху	5	31	2	15
безробітні	11	69	11	85
4. абсолювенти фахово-доповня- ючих шкіл:	31	—	1	—
працюють у своїм фаху	16	—	—	—
безробітні	15	—	—	—

б. абсолювенти вселюдних шкіл:	64	—	133	—
у промисловій школі	1	—	8	—
у торговельній школі	5	—	6	—
у семінарії	4	—	38	28
у гімназії	6	9	43	32
вчатьсь дома	2	—	—	—
у ремеслі	22	—	21	—
у краніці	9	—	2	—
сидять дома без роботи	14	—	15	—

Як перевірено посередньою дорогою, численнішу участь в анкеті взяли безробітні, мабуть у надії дістати працю — що в кількох випадках справді сталося. Зате багато з тих, що мають роботу, чи вчатьсь далі, взагалі не відізналися. Так нпр. відомо, що між абсолювентами торговельної школи „Просвіти“ працює у своїм фаху більший відсоток, як той, що його виказала анкета. Також абсолювенти фахово-доповняючих шкіл більше працюють у своїм ремеслі.

Зате потверджується великий відсоток безробітних абсолювентів, а ще більше абсолювенток гімназій (57 проц. досліджених) і семінарій (88 проц. досліджених). З відповідей на третє питання анкетного листка виходить, що це здебільша селянські діти, які не мають змоги продовжувати студій.

В парі з цим дивно вражає великий відсоток лівчат записуваних своєю до гімназій і семінарій (разом 60 проц. досліджених). Видно родичі не здають собі справи зі слабих виглядів для абсолювенток цих шкіл.

Розподіл фахів серед молоді назагал дуже одноманітний, багато фахів зовсім незаступлених. Слід, щоби на будуче вибір звання і школи був більше обдуманий, щоби брали у нас на увагу запотребування на працю в поодиноких фахах та можливості, які дає покінчення якоїсь школи.

Господарська криза домагається зменшення коштів науки через скорочення її часу, себто частішого вибору тих фахів, які не вимагають дуже довгих студій. З цим треба числитися там, де матеріальне положення родичів не дає надій на довшу допомогу у студіях.

Інформації про ці справи, зокрема про різні фахи і фахові школи, про умови прийняття до них, оплати і кошти утримання подає на бажання „Українська порада для вибору звання у Львові (вул. Словацького 14, III. пов.). Порада оголошувала про це у пресі, та на жаль за порадою зверталося розмірно небагато родичів і дітей, менше як можна було сподіватися.

Найважливіший вислід анкети, це безсумнівне жальне безробіття серед абсолювентів наших шкіл. Більша частина їх сидить на селі і не може, а здебільша і не вміє придбаного знання якнебудь використати. Разом з анкетними листками наспіло багато листів, з яких видно безпомічність, розпуку і зневіру в можливість вирватися з безробіття і нужди.

Виглядів на близьку зміну світових причин безробіття нема. І нам українцям нема розумної

підстави надіятися скорого збільшення попиту на працю наших умовних і фізичних робітників. Навпаки — при існуючих на нашій землі політичних і господарських відносинах є всі дані до дальшого зросту числа наших безробітних; скільки працівників постійно росте, тоді, як у існуючих варстатах праці вже тепер багато з них не знаходить заняття. Помогти тут може тільки поширювання існуючих варстатів праці або творення нових.

Українські соціалісти про лихоліття України.

Відозва до „соціалістичних організацій усіх країн“.

У друку появилася спільна відозва українських соціал-демократів і українських соціалістів радикалів до соціалістів усіх країн про голод на Україні. Під відозвою не бачимо підписів українських соціалістів-революціонерів. Текст відозви такий:

Шановні Товариші!

Останні факти масового голоду, а зокрема два трагічні самогубства на Радянській Україні мусили звернути на себе Вашу увагу. Поповнили самогубство найбільшій пролетарській письменниці Радянської України Микола Хвильовий і членний представник уряду Радянської України, голова народних комісарів Микола Скрипник.

Підписані соціалістичні організації вважають своїм обов'язком подати до Вашого відомо сучасні обставини на Україні та з'ясувати причини тих страшний випадків самогубства.

З кінцем 1919. року російська комуністична влада насильно завоювала Україну. При допомозі кривавого терору знищила вона Українську Народну Республіку, знищила всі революційні адобути вільного українського руху, розгромила всі політичні, економічні і професійні організації українського працюючого людю, а саму українську трудову класу скувала залізною диктатурою комісарів російської комуністичної партії.

Щоби закрити свої діючі цілі свої імперіалістичні наміри, для баламучення громадської opinii, проголошено Україну самостійною пролетарською державою. Московський центр деякими посуваннями створив ілюзію, що ця держава існує. В дійсності Україна стала колонією Росії, українські землі стали тереном всяких експериментів радянської влади для випробування різних проектів „нового соціалістичного будівництва“, котрі в соціалізмом не мали і не мають нічого спільного.

І ось по 14 роках цієї диктатури робітники і селяни України масово гинуть з голоду на своїх такий родючих землях. І ось вдруге Україна переживає таку саму катастрофу голоду, що й у 1921-22 роках. Це все діється на Україні в 1933 році, по 14 роках „радянської“ влади, котра годосила щастя, добробут і нове життя для працюючих мас.

Стверджуємо, що однією і очевидною причиною голоду на Радянській Україні є безоглядний економічний вивис українського народу більшовицькою диктатурою.

Поширювання існуючих варстатів праці можливе в наших умовах тільки через зменшення попиту на них. Зрістивши кооперативні і приватних торговельних і промислових підприємств можливий лише через гасло „Своєго свого“. Якби це зрозуміли були вчора більшість їх діти не були би нині безробітні, досить би для них місця в кооперативі і промислі (Докінчення буде).

Р. Білоусов.

Нашим читачкам, що хочуть закупити найновіші і наймодніші ПЛАЦІ, СУКНІ, КОСТЮМИ і пр. поручаємо відому фірму

Яків Посамент

Львів, ул. Академічна 2.
(Готель Жоржа)

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 13. ВЕРЕСНЯ 1933.
АНАТОЛЬ КУРДИДИК.

Відпочинок на Виспі.

(Докінчення).

І оті мальви і кам'яні столики в монастирському саду, капличка і дзвони на 6-у вечором — це от вакаційна поезія нашого побуту. Додайте ще до цього гостинність нашого господаря, в якого за стіл оїдає щодня ціла плеяда дочок, свояків і знайомих, за стіл, на який ставиться усе так, мовби завтра мав бути землетрус, в надії, що „якось то Бог дасть“, додайте постать цього нашого господаря, що мов постане з „Життя Святих“, що різьбить „керошніком“ іконостає на ціле нутро для каплички і матимете Виспу й мої вакації з того кращого боку.

Во врешті решт — це все тільки поезія. Це виглядає так, що я приїхав сюди три дні тому, привіз штани, літні півчеревники, які на гвав робив Процишин, пляшку „негріти“, що гарантує обсалення — і ще не відорвав фабричного значка зі штанив. Сонце бачив за ці три тижні тільки на мальовку якогось каліського Новаківського — жовте, як військовий гудзик. Мав купатися в ріці, але поєши дощ не переставав хочби на такий часок, щоб розібратись можна. Мав зіпріти — а стигаю в свій верблюдий коцалочі, а цілої хати потівон. хілки. бунди. ове-

чі шкіри, що сохнуть на стриху — де маю, з балкоником кімнатку. Мрії про прогульки, відвідини старих знайомих, празники і раколовля застрягли у болоті як той хлопський віз, про який співають у пісні „Шуміли верби“. Болото грандіозне, капітальне, величаве і щоби не сказати розкішне: з хати ве вилазимо за поріг, бо боїмося, що в болоті встригнемо і сторчатимемо як Лотова дружина, або політика наших „принципалістів“.

І так з усім: Я обіцяв собі віддихнути амброзією піль, добути шовкову шкіру, 5 кг. ваги з доброго харчу і встрой-спогоди на цілий рік. Фактичний стан такий:

Якщо дихаю, то димом з печі, що курить, невдоволення з літнього топлена з ній а взагалі не дихаю. Дістаю таку дихавицю, що лікар врешті заборонив мені говорити і застрикував адраліну. Тепер маю поширені зівиці і маю широкий погляд на світ, а по хаті ходжу як мумія. Порозуміваюся на міги і помрукую аля Франкенштайн. Це має хіба тільки ту добру сторону, що не мушу вивисювати захожим політикам, чому деякі львівські отаманчики наслідують Мусолінію, роблю міну, нібито знаю чому і заявляю, що лікар заборонив мені багато говорити. Так маю авторитет і рацію.

Менш-більш така сама історія і з моєю шовковою шкірою. Найкращим доказом її є мій ніс, скусаний так комарами й мухами, що виглядає на якусь парцеляційну маду. Ця мада — рішучий доказ, що вакації я відбуваю рвуча-в-рвуча з усіма їх приємностями.

Замість придбати на базі, я втрачаю і як і виглядаю як погана репродукція Гаялі Мамагіна в костюмах, а зі спогадами на цілі дні вийшло таке саме: якби не старі спогоди з „Юзонки“, редакції і політичних зборів — лаявся до сліз розсмішував за столом закарпатців ті часи, коли ще говорив — був би я вже на сідці з нудьги.

Отже: молока випив-стільки, що потрапив себе як немовля при маминій груді. Ось, оті комарі, що якась крилата худоба — усе це їм завзялося обгризти чоловікові м'язи, викликає гайворомом очі і закватируватися в роті з Болото — я вже казав. Дощ теж. Мерзляк як одив пес, а як ціле стало пісн. Додати хочи що інше з культури — це вимагає дуже рівних зусиль відбігунових есперансів. В лочах нема сну: Від холоду, від бій ти на твердої постелі сниться мені день у дні на цвинтарі у Франкове свято у Львові, серед ночі сідаю мокрий від холодного дощу.

Знаєте, що? Тужу. Витужу вже з снім, вимріяв найнижчими фібрами душі — вимріяв, що? Велику тугу про той день, коли сніг облохотів, мокрі й закурені мазатки і пиди починали після цих вакацій — до Львова.

Львові! Якби ти чарівний, зв'язи — і в сні! Витужена країно відпочинку і сонних віддиху — приймай покла від обсалення мими, закатареного й обтрасаного болотом блудного сина, що так логічно промислює тебе за Виспу!

українського трудового народу більшовицькою диктатурою, проти топтання тих прав, які най трудящий народ шукатиме до самої революційної боротьби собі вибори, проти розстрілів, протестів проти арештувань і катувань, маємо вимагати амністії для політичних в'язнів і звільнення Вас, Товариші, щоб ви були прилучені до нашого протесту.

Товариші! Протестуйте проти впливу харчевих продуктів в Радянській Україні, якої населення голодує!

Патуйте політику винищення голодом і терором українського населення, яку планують проводити на Радянській Україні Російська Комуністична Партія.

Хай живе воля!
Хай живе вільне право на самоопреділення всіх поповнених народів!
Хай живе соціалізм.

ЗА ЗАКОРДОННУ ДЕЛІГАЦІЮ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦ.-ДЕМОКРАТИЧНОЇ РОБІТНИЧОЇ ПАРТІЇ:
Іван Мазепа
Павло Фатенко

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦІАЛ.-ДЕМ. ПАРТІЮ:
Лев Ганкевич
Іван Класиш

ЗА УКРАЇНСЬКУ СОЦ.-РАД. ПАРТІЮ:
Іван Мокунь
Микола Станіс

Недавній комуніст — кається.

(УП) Українська Пресова Служба в Берліні дістала від основника й першого голови тепер розв'язаного більшовицько-комуністичного українського товариства в Берліні п. Д. Ф. Феркуняка понижчу заяву для оголошення її в українській пресі. УП не перебирає відповідальності за цю відозву.

ЗАЯВА.

Отуючи на становищі, що зміна політичного погляду людини, яка брала активну участь в політичному житті, повинна бути подана до публічного відома, заявляю слідує:

По докладному провіренні свого внутрішнього переконання відносно діяльності комуністичного інтернаціоналу взагалі, а комуністичної партії Західної України, якої прихильником і активним співробітником я був, зокрема, стверджую, що комуністична партія не заслуговує на довіру до неї широким працюючим мас. Її гасла про рівність, вільність і братерську співпрацю, соціальне й національне визволення людства і т. д. є лише пустими фразами, що служать лише для обману мас і до підбурювання класової ненависті й ворожнечі.

Масовими розстрілами в льохах ДПУ без жадного суду, масовими засланнями на неминучу

смерть в північно-східній тундри і іншими варіантами тероризму вона міліони працюючих, повертаючи їх в бездушну худобу.

Дійсність показала, що під інтернаціонально-централістичною покривкою ведеться огидний великодержавний націоналістичний шовінізм пануючої московської нації, поневолюючи недержавні нації та повертаючи їх в стан рабів-невільників гірш паніваних часів.

Національна політика кровавого червоного Кремлю нічим не різниться від панування абсолютизму, навпаки, ця класова алогічність каторжників, засідаючи в Кремлі постановила аннігілювати все, що моглоб загрожувати її кровавому ремеслу.

Виходячи з заложень цієї жорстокої ліпсності зриваю ідеологічні зв'язки, (яких до речі я давно вже перестав бути прихильником) з комуністичним рухом (партією) і свою співпрацю з ним осуджую як злочин єдино проти національно-визвольної боротьби моєї української нації. Для українця, в якого серці жевріє ще хоча маленька іскорка любові до своєї поневоленої нації не може бути місця в комуністичному русі.

Дмитро Феркуняк-Григоревич в. р.
член-основник і бувший перший голова
Культ. Осв. Об'єднання Укр. Роб. у Німеччині, „Воля“.

За що розв'язують наші товариства.

В цих днях дістала читальня „Прогресу“ в Книжачій сел. Тернопіль слідує письмо:

Starosta tarnopolski.
Nr. B. 42.

Tarnopol, dnia 16. 8. 1933.

Do
Zarządu Stow. Czytelnia Proswity
w Kipiaczce
na ręce Przewodn. Michała Dachyma
w Kipiaczce

Na zasadzie art. 16. ust. 1. rozp. Prez. Rz. P. z 27. IV. 1932. Dz. U. R. P. Nr. 94. poz. 808. zawieszam stowarzyszenie p. n. „Czytelnia Proswity“ w Kipiaczce w dalszej działalności, ponieważ zostało stwierdzonym, że członkowie zarządu stowarzyszenia uwiaryści cierniowy wieniec i niegac go przez wieś w pochodzie do sąsiedniej wsi Zalcianki złożyli tento demonstracyjnie imieniem stowarzyszenia na mogile U. S. S. w Zalciance, dając tem wyraz niechęci do Państwa polskiego, oraz kierując stowarzyszenie na toż polityczne, a zatem przeciwko obowiązującemu prawu ustalonemu dla stow. zakresowi i sposobom działania, skutkiem czego istnienie stowarzyszenia nie odpowiada warunkom statutowym i zagroza bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu. Od decyzji niniejszej można ewent. odwołanie do urzędu wojewódzkiego w Tarnopolu, przez Starostwo tarnopolskie w ciągu dnia 14. licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Starosta powiatowy:
Malicki m. p.

В останніх двох роках староство в Тернополі припинило в діяльності або розв'язало крім себе огляданої читальні ще такі читальні „Прогресу“ в тернопільських повіті: в Березівці Вел., Острові, Тернополі, Галч Вел., Малашичлах, Волі Мазов. і Кокутівцях, кружки „Рідної Школи“ в Березівці Вел. і Книжачій, не оглядаючи вже про розв'язання понад 40 „Лугів“ і „Соколів“ в часі „ліквідації“. Останній випадок розв'язання читальні дуже характеристичний для відносин, які панують в тернопільських повіті. Товариства розв'язують просто за те, що їх члени брали участь в „набожестві жалобним, майонцем характер демонстрації, одравайном над могилами полеглих укр. стшалеву“. (Справа чит. „Прогресу“ в Галч Вел. 29. 9. 1931. Ч. В. 8476/31 староство — Тернопіль), або що члени їм несли і зносили вілці на могили поляглих УСС. Коли освідомимо собі, що по наших товариствах гуртуються звичайно майже все українське населення сел — тоді зрозуміємо значіння розв'язування тих товариств. Вже хочеть в засаду примінявати до нас збірці відповідальності установи навіть за культ політичних. Факт злочинів винів на могилах УСС імовірно

ми людьми, без ухвали і взагалі без відома Видалу Т-ва кваліфікує влада як протистатутівний виступ Т-ва, і одним махом пера позбавляє село двох культурних установ. Вслід за цим всім спроби оснувати нові Т-ва в цих громадах вичаються — не вважаючи на рекурси навіть до міністерства лічим, бо адм. влада стоїть на тому становищі, що громада, де розв'язано українське т-во, мусить понести „кару“ і відбутися без речинця т. зв. „час поправки“. Однак дивні речі вимагає влада від українського громадянина. Кожен наш чоловік роками бачить, як на всіх польських національно-політичних сьятах і маніфестаціях беруть участь всі польські патріоти, корпоративно зі своїми установами і за це дістають хіба лиш призначення від влади. Колиж у нас люди приватно йдуть на паради за поляглих — розв'язують установу.

Може всевідство чи міністерство вплине вкінці уважніше в ці відносини і приверне нашім селам можливість нормальної культурної праці, чи бодай устійнить, що вільно, одним та чого не вільно другим громадянам держави.

М. З-ів.

Політичні наради в Заліщиках.

ЛЬОНДОН, 11. 9. ПАТ. Берлінський кореспондент „Дейлі Експресу“ повідомля, що в найближчому часі в Заліщиках розпочнуться переговори між Польщею, Румунією і Радянщиною. Домідають прибути до Заліщик румунського прем'єра Вайди-Воеводи, представника Радянщини (назвуть, поірада Антонова-Овсієнка), міністра закордонних справ Бека і начальника охідного відділу мін. закорд. справ Шецеля.

В берлінських політичних колах здогадуються, що авданням тих переговорів довести до польсько-радянського договору, спрямованого проти Німеччини.

Діляться жидами.

ПАРИЖ, 11. 9. ПАТ. Міжнародна Ліга проти антисемітизму вислала до Союзу Народів писмо, в якому звертає увагу жевевських чинників, що завеликий наплив жидівських емігрантів в Німеччину спрямований досі тільки до двох або трьох держав, може викликати ксенофобію в тих державах. Тому було би вказаним, щоб Союз Народів зробив заходи, щоб поділити рівномірно жидівських утікачів поміж всі держави, що в членами Союзу Народів

Повітовий Громадський Комітет Рятунку України в Луцьку.

У Луцьку повстав Повітовий Громадський Комітет Рятунку України. Організаційні збори відбулися дня 8. вересня. У зборах взяло участь 11 представників від 11 місцевих організацій і установ і 2 представники від українського студентства. Збори вибрали Комітет з 5 осіб в правом кооптанті. До Комітету ввійшли: голова Володимир Островський, заступник голови Володимир Радзів, секретар Володимир Федорчук, члени: Леонтій Кобилявський і Сергій Вишнівський. Повітовий Комітет приступає до організації сільських комітетів.

Дольфус закріплюється.

Як повідомляв відесська преса, канцлер д-р Дольфус старався поширити організацію „Фронт батьківщини“ і назати йому безпартійну закреску. Задлятого й переговорив з провідником національно-станового фронту, віцеканцлером Вікларом, щоб об'єднати обі організації при збереженні організаційної самостійності. До національно-станового фронту належать австрійська селянська партія (Ляндбунд), торговельно-промисловий союз та урядничий союз, разом понад 100 тисяч членів.

Чи Австрія життєздатна?

Англійський щоденник „Морнінг Пост“ вважає у передовиці, що Австрія не штучний твір і скорше чи пізніше мусить злучитися з Німеччиною. Господарська допомога, яку дістає від західних держав, не забезпечить їй незалежності. Взагалі в англійській пресі лаєть від якогось часу песимізм щодо можливості здержання незалежності австрійської республіки. Часописи вказують, що кабінет Дольфуса бореться з нечуваними труднощами й тому треба рахуватися з можливістю кабінетної кризи.

Новий президент Куби.

З Гавани повідомляють, що хунта іменує Сан Мартіна, 6. професора місцевого університету, а тепер члена хунти (правлячого кабінету) президентом кубанської республіки.

ГАВАНА, 11. 9. ПАТ. Після обрання ставовища президента Куби професором Сан Мартіно відбулися демонстрації, спрямовані проти імперіалізму Зл. Держав. Комуністи старалися використати демонстрації, надаючи їм гострий характер. Офіцери ставляться неприхильно до нового президента і домагаються повороту Чоппедеса.

АКТУАЛЬНІ НОВИНИ!

Д-р Іван Німчук: УКРАЇНЦІ І ВІДСІЧ ВІДНЯ 1883 РОКУ. В 250-ліття великої історичної події. З 3 ілюстраціями в тексті. Стор. 60, 8°. — Ціна 1 зол.

Д-р Іван Німчук: ЮРІЙ ФРАНЦ КУЛЬЧИЦЬКИЙ І ЙОГО ПОДВИГИ. З 3 ілюстраціями. Стор. 16, 8°. Ціна 40 сотників. Замовляти в українських книгарнях та в Адміністрації „Діла“, Львів, Ринок 10.

Т-во „ВІРНІ БАТЬКІВЩИНИ“ — РОЗВ'ЯЗАНЕ.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецькі союзи „Вірні батьківщині“ гор. шлеські люди“ розв'язано ухвалою сто окр. представників та приділено до союзу німецького сходу. На ліквідаційному засіданні керівнич союзів Бігер сказав, що теперішній політ вимагає від союзів, щоб старалися домогати злучи Гор. Шлеська та приділення його до Німеччини. Надбурмістр Ратибора Рашин, як предсідник союзу, висловив готовність піддержувати цілі, поставлені Гітлером, які лише Німеччині звернути на схід.

РУЗВЕЛЬТ БУДЕ НАЙСЛАВНІШИМ, АБО ОСТАННІМ ПРЕЗИДЕНТОМ ЗЛ. ДЕРЖАВ.

„Н. Шірхер Цт.“ у великій статті про „сильного орла“ („Найра“) наводить розмову, що Цт. мав през. Рузвельта із одним ам. великим промисловцем у зв'язку з поборюванням безробіття та в зв'язку із законом про годину праці. Промисловець сказав Рузвельтові, що він буде найбільшим або найгіршим президентом Зл. Держав. Рузвельт на це відповів: „Коли мені вдасться, то мене зважатимуть найбільшим президентом. Коли не вдасться, то буду останнім президентом“.

З ПРИРОДИ Й ТЕХНІКИ.

ПОШИРЕННЯ КОЛЬОРАДСЬКОГО ХРУЩИКА.

Область ріки Кольорадо (в західній частині Північної Америки) та її допливи є вітчизною хрущика з семейства золотавковатих (*Chrysomelidae*) котрий вславився не тільки в науці про діалекти (славіні досіди) а цим хрущиком перелів на початку цього століття американський біолог Тавер, але також від кільканадцяти літ загрожує поважно управі бульби в Європі.

Цей довгий на 12 міліметрів хрущик є жовтавої барви з гарними чорними поздовжними рисками на покришках. Його назва (за Верхратським) є терногрудка члениконоса (*Lepidoloma decemlineata* Say.), називають і його так ж кольорадським хрущиком. До положини мня, століття жия цей хрущ в області ріки Кольорадо і кинився зовсім байдажним для людини рослинами з семейства браниноватих (до цього семейства належать к. йв. тютюн, деревя, дивадерв). Однак коли в другій половині минулого століття колишні американські прері перемінялися на управі поля, цей хрущик перекинувся на бульбу і, винищуючи цілі лани бараболі, посушує на схід до берегів Атлантийського Океану. В 1877 р. зареєстрували його в Німеччині. Очевидно, що заволакли його туди враз із транспортом якихсь рослин. Однак завдяки енергійному поборюванню його в Німеччині винищули його тоді зовсім на терені Європи.

Щойно в 1918 р. терногрудка бульбичинця дісталася вдруге до Європи, а саме враз із військовими американськими транспортами до міста Бордо в південно-західній Франції. Від того часу цей хрущик шириться в Франції в жахливий спосіб. На 88 департаментів аж 64 департаменти ним навіщені. Не зважаючи на всі зусилля уряду і населення, Кольорадо оланував трістю частину шлої Франції. Розмножування терногрудки лежить у її величезній плідності; самичка складає біля 700 личок, а крім цього протягом року виступає кілька генерацій, при чому личинка і хрущ поїдають бараболі.

В західних провінціях Німеччини роблять перші приготування для відбиття наступу того швертого шкідлика. В тій цілі німецькі урядовці виїхали до Франції, де студіюють французькі способи борні (до речі: запімяно прикладені). Зважаючи систематичність німців, треба сподіватися, що перехід через Німеччину не буде для хрущика такий легенький. Щодо Галичини, то катастрофа покищо їй не грозить, тимбільше, що галицький химерний клімат непригожий для тих шкідників, яких батьківщиною є чужі краї. Однак це ще не значить, їм ми не звертали уваги на управу бараболі та на транспорту товарів і рослин з Франції. (Минулого року П. А. Т-чна подала комунікат, що імовірно торкався терногрудки у Франції, однак в комунікаті говорилось про „бульбичну заразу“. Для спростування подаємо, що тою назвою означуємо віддавна відому недугу, викликану однією відміною гриба, а саме *Phytophthora infestans*).

ВЕЛИКАНСЬКИЙ МОТОР ДІЗЛЯ.

У Злучених Державах Північної Америки будуть під цю пору величезну машину Дізля. Її довжина має 19,5 метра, висота 10,5 м. Кожний з 8 циліндрів того мотору має на 90 сантиметрів великий промір. Толок віддає в циліндрі дорогу півтора метра. Цей мотор Діз-

ля служить до порушування генератора електричної струї потужності 15 тисяч кінловатів. Ропи дістається до мотору внаслідок тиснення 422 кінлограмів на квадратний сантиметр. Мотор робить 115 оборотів на мінуту. Тому, що фірма, яка буде цей мотор, є думки, що реентовність тим більша, чим більшою є машина Дізля, задумує вона в найближчій часі вибудувати ще більший мотор Дізля, що має служити до порушування генератора електричної струї, яка матиме потужність 30 тисяч кінловатів. Цей мотор буде давати 187 оборотів на мінуту.

ЯК МІРЯТИ МОРСЬКІ ГЛИБИНИ?

Започатковані на ширшу скляку у минулому столітті поміри морських глибин ще перед двадцятьма роками були получені з великими труднощами. Напр. поміри, потрібні до укладання підморських каблів, тривали кілька годин кожний і давали сумнівний вислід з приводу глибинних струй, нахилоного дна, рухів корабля і т. і.

В 1870 р. зробили перший крок уперд у техніці помірів, уживаючи сталеві динви, яку треба було розвинуту, а відтак звинуту. В тім часі рекордом швидкості зміряння глибини 5.352 метрів протягом півтора години міг похвалитися князь Монака, що робив ці поміри на морю Саргассо (часть Атлантийського Океану між островами Бермудас і Канарськими).

У 1919 р. використали до помірів морських глибин акустичні підслухові апарати для підводних човнів що дозволяли зміряти морську глибину протягом кількох хвилин. Принцип цих акустичних помірів опирається на відомій швидкості розходження голосових хвиль у воді (біля 1500 метрів на секунду). Отже голосова хвиля, що повстає на покладі корабля, розходить ся у воді в точно означеній часі, доходить до морського дна, тут відбивається, зертается назад на поверхню води і дає тут відгомін. Час, що минув між висланям звуку з покладу корабля і прибуттям його відгону на поклад корабля, дозволяє нам визначити негайно глибину. Нині ці прилади значно удіпшені. Вони рисують автоматично підчас помірів морської глибини цілий профіль морського дна.

Одню з найбільших наукових експедицій у ці дліяції була американська експедиція з 1922 р., що працювала азовж берегів Каліфорнії. Ця експедиція виконала 5.000 помірів глибини моря від рога Дескандо до Сан Франціско на поверхні 34 тисяч квадратних морських миль. Ці поміри дали образ морського дна у глибині біля 3600 метрів.

Німецький корабель „Метеор“ виконав у рр. 1925—1927 найбільшу кількість (87.400) акустичних помірів (при допомі відгону) морської глибини у зворотниковій смузі Атлантийського та Тихого Океану, визначаючи одну з найбільших глибин, бо 8.060 метрів, на захід від полудневих островів Сендвіч.

Дальші численні акустичні поміри на океанах вказали, що великий японський „ріс“ є значно глибший, ніж це вказали поміри сталевими динвами. Досліди морського дна на захід від островів Філіппін дозволили якрати цілу низку морських пропастей, яких глибина більша ніж 10.000 метрів.

Новини з липського осінного ярмарку.

(КП) Цьогорічний липський осінній ярмарок заповідався досить добре. Вже на перший день ярмарку зіхалось до Липська багато народу. Можливо, що гостей не було так багато, як минулих років, але це тому, що для звичайного глядача там не багато нового, коли він бачив вже попередні ярмарки, а коли й в щось спеціально нового, то воно впаде в очі лише фахівцям. Зате багато в Липську з двох ярмарку купців німецьких і заграничних.

Хоч осінній ярмарок не дорівнює ані розмірами, ані кількістю виставлених об'єктів ярмарковій веснянці, то в на ньому всежтаки дещо нового, що досі не було. В деяких випадках це не є зовсім нове, а краще сказати старе удосконалене. Звернемо увагу на дрібниці, що кожному потрібні в житті і яких брак дотепер кожний відчував при праці.

Фірма Геллер з Зелігенталь в Турингії випустила на ринок новий прилад для чищення пляшок. Комбінація досить зручна. Це щось в роді складної щітки, яка по всуненні її у пляшку розширюється і захоплює стінки пляшки, а відповідно вийти вимиває добре і тно і двох „мгудини“ пляшки. Чогось подібного досі на німецькому ринку не було.

Та сама фірма випустила новий прилад до биття сметани чи інших страв, з якими досі хазяйки все мали стільки мороки. Таку машинку вкладається в посудину, держиться зверху за ручку, а другою рукою крутиться за відповідну корбу. В посудині вертиться дуже рідка округла сітка, яка й виконує ту роботу, що досі зо цієї вживали люди і то дорезавиною.

Фірма Омер з Золінген випустила на ринок новий тип ножиць, в яких можна виміжувати вістря. Сама виміна дуже легка. А крім того вістря дають наставлятися на бажану віддає при допомі спеціальних шрубок. Такі вістря фабрикують масово і дешево.

Знову ж фірма Регенштайнер із Фрайбургу випустила новий тип столової лампи з приладом годинникового характеру, який по відповідному наставленні сам гасить чи засвічує лампу. Це дуже важке спеціально для тих, що часто забувають лампу загасити, а відтак нарікають на те, що за багато платять за електрику. При тій самій лампі є також будильник. Отже така столова лампа сама чоловіка збудить, сама засвітиться і сама згаситься, лише треба відповідно наставити годинник. На зовні лампа нічим не різниться від звичайної столової лампи.

Одна берлінська фірма винайшла дуже практичну новинку, спеціально для кухні. Досі в кухні треба було мати для кожного горшка спеціальну покривку. Тепер того не потрібно, бо нова покривка є того роду, що вона дається розкладати на ріжну величину від 14 до 24 см. і то не лише кругло, але й овалю. Праці при тому не багато і чищення такої покривки не забирає багато часу. Витідна та покривка ще й тому, що її частину можна підняти вгору, щоби, скажім, молоко не перегрілось і вибігло з горшка. А досі треба було знімати все цілу покривку.

Знову ж одна магдебурзька фірма сконструувала спеціальний ніж для кухонного вжитку, в який вкладається вістря з апарату до гоління. Таке вістря, що його замість вихиталось

ОСТОРОГА

В останніх днях появилася на торг. ринку брудної конкуренції паста до обуби „Елегант“ і паста „ЕЛЕГАНТ“.

Тому просимо наших відборців і прихильників звертати увагу на фірму на всіх наших коробках і етикетках О. ЛЕВИЦЬКА і СКА у Львові вул. Кордальського ч. 51. тел. 60-04, як також коробки пастої паста „ЕЛЕГАНТ“ для розважування банделерою червоною спаскою в місці замищення коробок.

Фабрика паста ЕЛЕГАНТ
О. Левицька і Ска у Львові
вул. Кордальського ч. 51.

352 1—2

по вжиттю, має через те своє пристосування і коли для гоління воно вже за гупе, то робить спеціальний прилад, який ломить кожне волосок на дві частини, щоб оба боки вращали користати. Думають, що такий ніж ападе використовувати всі дрібніші кухонні роботи і він буде гострий.

Малі школярі з нижчих клас, що досі писали все спеціальних таблицях, заки навчилися писати, мали великі клопоти в тому моменті коли такому необережному школяреві розбили таблицю. А то траплялось дуже часто через необережність або й тому, що такий малий школяр масу назовні білу, з якої робить шкільні таблиці з лінійками і без них. Пишеться також спеціальним письмом, а змивається губкою і водою. Письмо на таблиці чорне. Винахід цей знайшов також практичне примінення і то не лише в школах, а й по борах, чи в домашньому господарстві. Табличка така не змивається, а голосом, що її можна кидати, чи топтати, вона не розбивається, що спеціально важке для школярів.

Одна чеська фірма винайшла спеціальні складані стільці для лежання. Досі було так, що всі стільці того роду були невідгінні, бо налягав на них полотно не подавалось, а з часом в деяких частинах під тягарем тіла видувалося і проривалося. Ця фірма зуміла сконструувати такий стілець, що пружинить. Вона вложила в полотно відповідні пружини, акладені в певну систему, які розтягуються до деякої міри під тягарем людського тіла. З ними розтягуються також напняте полотно. По аложенні такого стільця все залишається напняте, себто стягуються. Ті стільці є довговічні, бо полотно на них не проривається.

Фірма Круш з Босен випустила на ринок величезну спеціальну машину для роздроблення величезних брил каміння в камінеломаті при будові доріг. Отвір для каміння висотою 1,8 на 2,2 метрів. На годину така машина доставляє від 500—800 тон роздробленого каміння. Машина ця важить в комплекті 235.000 кг, а для транспорту потрібно 15 вагонів. Розміри її носять 6,5 на 6 на 5,2 метрів.

Досі багато морок мали верстати з вентилями, які часто псувались чи спеціально вентиляльні гуми проривались. Тепер винайшла цю фірму новий тип вентиля з самої гуми. Новий вентиль є звичайно багато менший ніж старий і не такий складний. Це є звичайний гумовий нус з діркою з одного боку дуже добре зашпильованою. При вповнюванні воздуха гума в дірці розширюється під натиском, а відтак змикається і вповнюваний воздух не акупує назад. Вентилі такі довговічні. Рівномірний такий не ломиться, бо він цілий зроблений з гуми.

Фабрика годинників з Фрайбургу випустила на ринок спеціальні годинники у формі чашки. Години й мінути відчитуються в очат годинури. Звуть той годинник живим годинником. Сам годинник не дорогий і надійний для радунків.

По широкому світі.

— До Варшави приїхала прогумка 28 представців еспанського міністерства закордонних справ під проводом еспанського делегата до Союзу Народів проф. Педрозо. Вона відбуде поїзку по Європі перед об'їздом станиць на заграничних послах. Задарма в Польщі коло 10 днів і поїдуть до Чехословаччини та Австрії.

— До Білгороду приїхала делегація польських парламентаристів числом 33 з відеомом союму Маковецьким.

— Голандія святкувала 10. ч. і змивання королеви Вільгельміни.

УКРАЇНСЬКО-БІЛОРУСЬКА ЦЕРКОВНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

У половині вересня відбудеться друга з черги конференції українських і білоруських православних діячів у Бересті н. Б. На конференції обговорять 1) меморіал-петицію до св. синоду з домагаання українського і білоруського населення в Польщі, 2) справу спільного пресового органу, присвяченого церковним справам, 3) справу створення єдиностайного православного фронту при участі всіх національностей православного віроісповідання, 4) есентуальну відозву до православного населення в справі скорого скликання собору.

ПОЛЬСЬКІ ЛЕТУНИ ЛЕТАЮТЬ ДО СРСР.

ВАРШАВА. 11. 9. ПАТ. Нині в год. 11.58 із лет. майдану в Окевці авіація до лету в напрямі Москви директор департаменту цив. летунства м-ства комунікацій полк. Филипович і кап. Леоновський літаком ПЗЛ. 19.

ЗТЕЧА ПІД СКОРОСТРІЛЬНОЮ ПАЛЬБОЮ.

НОВИЙ ОРЛЕАН. 11. 9. ПАТ. У місцевості Ангоя при гирлі р. Ред Ривер вибухнув у тюрмі бунт в'язнів. 13 в'язнів утекло під скорострільною пальбою тюремної сторожі. Втечу уплянували задалегідь. В'язні втекли автом. Підчас стрілянини вбито одного тюремного сторожа й одного службовця. Згинув теж один в'язень. Двох ранених в'язнів забрали зі собою.

ШЕФ ЛОТИСЬКОГО ГЕН. ШТАБУ ІДЕ ДО СТАНИСЛАВОВА.

ВАРШАВА. ПАТ. До Варшави приїхав заступник шефа ген. штабу лотиської армії. Він поїде на міждивізійні вирази в районі Станиславова.

СПОГАДИ ЛЬОЙДА ДЖОРДЖА.

Саме вийшов у Лондоні друком І. том спогадів Льюйда Джорджа. Бувший англійський прем'єр немилосердно критикує деяких державних мужів зперед війни та підчас війни в Німеччині як і в союзних державах. Розглядаючи причини світової війни, Льюйд Джордж каже, що ще в 1908 р. б. німецький цісар Вільгельм II. уважав дуже можливою війну між Англією та Німеччиною. В зв'язку з цим пригадує Льюйд Джордж свою стрічу, яку тогож року мав із німецьким амбасадором у Лондоні. Амбасадор сказав тоді: „Наша морська програма зовсім закінчена. Це, що В. Британія думає про цю програму, нас не торкається. Колиж В. Британія хоче воювати з Німеччиною, то пізнає, з ким дістане до діла“.

ЛЕТУНСЬКА СМЕРТЬ.

БЕРЛІН. ПАТ. Підчас летунських показів у Пангеміде в дні посвячення найбільшого моста на Лабі, довгого на ок. 850 м. летун Гастер скопив із літака з висоти 400 м., а що легкопад не розвинувся, згинув на місці.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА.

БЕРЛІН. ПАТ. В Ешельброні 10. вересня вибухла пожежа, яку зльокалізували щойно в 1. год. нічю. Згоріло 20 забудовань, 83 меш. домів. Школи є понад мільон марок, 357 осіб остало без даху. При рятунку вживали вибухових матеріалів, щоби зльокалізувати вогонь.

ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ НИНІ ПЕРЕСТАРІЛЕ.

Лондонський „Нью Кроуікел“ помістив статтю про зброєння Німеччини. М. ін. сказано там: „Ніхто не сумнівається, що Німеччина готується до оборони. Значні німецькі відносини необхідні лише в цьому, як скоро озброїться Німеччина. У Франції здогадуються, що за 4—5 літ Німеччина збудує артилерію здібну до нападу. Та супротивного зброєння Німеччини Франція не боїться. Вільше боїться летунського нападу. Франція твердить, що за рік, найдалі за півтора року німецьке летунство буде так само сильне, що зможе успішно нападати на котрогонебудь сусіда. Відомий французький фахівець подав дописувачеві „Н. К.“ свою розмову з німецьким старшиною в Жевелі. Старшина той сказав: „Формальне виповідження війни нині перестаріле. Хто перший завдасть ворогові рішучий удар, виграв війну“.

ГІТЛЕРІВСЬКІ УМОВИНИ ДЛЯ ДОЛЬФУСА.

БЕРЛІН. ПАТ. Інспектор нац. соц. партії на Австрію Габіхт у мюнхенській радію виголосив промову, в якій подав умовини, на яких нац. соціалісти готові заключити порозуміння з Дольфусом. Бесідник згадав, що й Дольфус закликав французьким журналістам, що вважає порозуміння з нац. соціалістами можливим. З двох сторі розглядає австрійського питання: мирної та насильної. Дольфус вибрав цю другу й потім її закинув. Тепер не може завершити на мир

ну дорогу, не беручи під увагу того, що вже сталося. Умовини можуть тепер диктувати лише нац. соціалісти. Вони готові заключити з Дольфусом умовини порозуміння лише в одній справі: якнайскорішого звільнення його діяльності. Даліше існування його уряду в теперішній складі виключене. Далішою умовиною є скасування заборони існування нац. соц. партії в Австрії, відкликання заряджень проти провідників партії, участь її представників у перехідному кабінеті, розписання нових виборів і створення уряду на основі ключа, опертого на висліді голосування. Вкінці Габіхт заакцентовував твердження, начеб прихід до влади нац. соціалістів рівнявся прилученню Австрії до Німеччини. Хоч нац. соціалісти ніколи не скривали, що вважають Сан Жерменський та Версайський трактат насильственим німіцям у Австрії та що найвищою їх метою є злука Австрії з Німеччиною, то твердили теж усе, що йдуть до тієї мети та до зміни стоячих на перешкоді трактатів лише шляхом мирного порозуміння всіх заінтересованих держав.

НОВИНКИ

— Першорядна кравецька робітня А. Дуфанця Львів, Пасаж Миколаша, Тел. 87-41. Матеріали на складі. 271 —10

— Робітня футер Юліана Гаушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.

— Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 48-50

— Вернув і приймаю як давніше в моїм дентистичнім заведенні, Сикстуська 17 від 9—1 і від 3—6. Насс. 356 1-3

— Справа навчання української мови в польських гімназіях. Після розпорядження української гімназії в Тернополі багато нашої молоді (коло 150 учеників і учениць) опинилося з konieczности в місцевих польських гімназіях, яких є там аж чотири. В минулих літах учили в тих школах, хотів в дуже скромних розмірах, української мови як надобовязкового предмету в трьох найнижчих класах, а в І гімназії також у класах вищих, а в цьому році вже в І класі (давній III.) нового типу з незалежних причин науки цього предмету зовсім не улічається. Слід надіятися, що послідовно також і в дальших роках української мови не будуть учити. Дирекції згаданих гімназій оправдуються тим, що одержали писемьом з Кураторії з приказом не вводити науки української мови до класичного типу, а продовжати науку цього предмету тільки у вищих класах. Такий обійчик Кураторії, якщо він дійсно появився, стоєть би в різкій суперечности з розпорядком міністерства освіти, виданим перед кількома роками, якого досі не скасовано. Тому родичі, що були змушені записати свої діти до польських шкіл у Тернополі, тим фактом дуже занепокоєні і просять наші міродатні чинники, в першій мірі уряду „Р. Ш.“, ту справу якслід перевірити в Кураторії, бо, як зачува-ти, в інших гімназіях Сх. Галичини цього нема. С. К.

— Відгомін ювілею. Пролунали гасла ювілейного свята дівочої школи ім. Тараса Шевченка у Львові, що наклеювали усіх колишніх учениць до постійного членства у Кругку, а тим самим помочі школи (10 зол. річно вкладки). Крайня пора зреалізувати гарні постанови, тому прислайте давні учениці гроші на вкладки та „Ювілейний Фонд“, який є дуже скромний. Адреса: Львів, Мохнацького ч. 12.

— В Українському Науковому Інституті в Берліні виголосив 11. ч. м. д-р Іа. Свеніцький, директор Українського Нац. Музею зі Львова, виклад на тему: VII. міжнародний конгрес істориків і XIII. міжнародний конгрес для історії містечтва.

— Новий часопис у Луцьку. Філія „Сільсько-го Господаря“ в Луцьку з 1. жовтня ч. р. починає видавати часопис інформаційного характеру під назвою „Нова Скиба — Вістник Філії „С. Г.“ в Луцьку“. Завданням часопису буде занести до селянських хат інформації про те, що зробила й що робить Філія, що зробили й роблять Кругки, молочарні, споживчі кооперативи й банки, інформувати про господарський бізнес, містити вказівки, оповістки, нотування бірж, поучувати, де й що можна купити й т. д. Часопис буде ілюструватися. Виходитиме раз на місяць кожного 15. і коштуватиме 5 сот. при-мірник „Нова Скиба“ виходитиме під редакцією п. Володимира Островського.

— У зв'язку з 250-ми роковинами відсічі Відня всі віденська преса приносить статті, присвячені тій історичній події. З чисто польсько-патріотичного становища обговорює її польська преса, не згадуючи ні слова про ролю, яку відіграли тоді теж українці. Маніфестації у Львові, визначені на 12. ч. м., причому президент міста закликає мешканців терпеливо до-ти прапорачи і малітками.

— Вілтітська самотоля. В селі Рокітні пов-Львів є зійтом Білхарський, знаний з того, не-ведить громадянам задурно на себе робити, і як хто його не слухає, того шиканує і нищить матеріально. Одного з його жертв став Юрко Винарик, якому віт переказав другою особою прийти до роботи. Коли Винарик не прийшов, Білхарський наложив на нього грошову кару 36 зол. За порадою львівської Народної Організації селянин вніс письменний протест до старо-ства, очевидно шляхом громадського уряду, б-нак Білхарський недопустив протесту до старо-ства і почав фантувати Винарика, забираючи йому кожух і інші річі. Справою займався пос-Хрущкий і наслідком його інтервенції старости визначив скриваженому послухання, якого ви-слід докищо невідомий.

— Арештування. В різних місцевостях Дро-гобиччини політична поліція в асисті мундуро-вої поліції арештувала кількадесят українців під замітом протидержавної діяльності. Ареш-товані рекрутуються переважно з молоді, інте-лігенції та рільників обох полів. — В Опришів-цях пов. Станіславів арештовано 37 осіб за ко-муністичну пропаганду. Частину арештованих ви-пущено після першого переслухання.

— Львівська хроніка. Службовця університет-ського будинку при парку Костюшка Віно-Ридванського арештовано за крадіж жарівок і електричних матеріалів вартості 2.000 зол. — Підчас мечу Ютшенки і Львовяки на площі По-гові прийшло до бійки між публікою і грачами, причому грача Юсіма порізано ножами. — Ка-роль Пйонтровський, 25-літн. торговий агент зі Львова, виїхав автом. до Ряшева і застрілявся в лісі біля Глогова.

— Хто виграв на лютерії? Семого дня тягнен-ня класової лютерії впали виграни на такі числа: 10.000 зол. на ч. 75189, 148532. 5.000 зол. на ч. 32596, 65711, 125452, 135197. 2.000 зол. на ч. 1142, 2433, 3700, 10163, 13676, 20426, 26675, 29783. 33289, 36019, 41437, 44894, 62275, 67684, 72876. 83537, 86527, 89525, 96790, 99337, 103120, 116199, 142608, 145038, 150051. 1.000 зол. на ч. 2501, 10141. 19062, 24002, 24476, 33870, 35916, 40636, 40779, 51802, 51957, 51978, 75987, 88547, 91038, 91582, 95981, 101925, 103275, 116766, 120749, 125093, 130095, 138302, 142291, 145556, 146578, 153016. 10.000 зол. на ч. 116319. 5.000 зол. на ч. 16486, 63105. 2.000 зол. на ч. 1089, 10535, 12620, 2038, 30320, 34520, 40611, 57208, 82839, 85340, 91270, 95583, 102884, 104323, 120357, 133283. 1.000 зол. на ч. 3007, 3808, 8015, 15917, 21591, 27244, 29951, 31030, 35147, 35319, 49128, 73835, 74512, 80422, 80638, 83144, 84113, 92066, 92831, 96113, 105834, 113471, 114743, 115936, 118726, 122975, 124078, 124165, 126245, 135224, 141703, 145364, 147650, 148205.

— Летунський конкурс. Минулої неділі скін-чився у Варшаві окружний туристичний лет. Взяло в ньому участь 19 літаків, з того 7 з вар-шавського аероклубу, 4 із львівського, один з краківського і т. д. Першу нагороду 4.000 зол. здобув пор. Пронашко з Варшави, другу 3.000 зол. пілът Шарк зі Львова.

— Літак упав на вулицю. При кінці конкурсо-вого лету у Варшаві упав мин. неділі на вул. Ра-ковецьку військовий літак, причому поручники Хелмінський і Вільчевський тяжко потоварились. Перевезений до шпиталю пор. Хелмінський помер.

— Проф. Айшштайн в Англії. До Лондону приїхав несподівано проф. Айшштайн, що поки-нув Бельгію з огляду на безпеку, яка грозила його життю, бо гітлерівці оголосили нагороду 1000 фунтів за його голову. З Лондону проф. Айшштайн переїде до якогось села, однак місце постійного осідку держить в тайні.

— Перейшла на юдаїзм. Жінка льорда Ерай-га, бувш. віцекороля Індії, сина льорда Рідліга, перейшла на юдаїзм. Її вона дощочко льорда Мельчета, б. голови сіоністичної федерації В. Британії та шефа жидівської агенції на В. Бри-танії.

— Загадочна смерть Рудольфа Моссе. Жидів-ська телеграфічна агенція повідомляє з Берліна про смерть Рудольфа Моссе, 43-літнього брата-нича званого власника „Берлінер Тагесблату“. Його арештовано перед двома тижнями, а ко-лишній дає знати родичі, що він умер і що можна його поховати. Видали його в запечатаній домовині під умовиною, що домовину з не-бачником родича спалить легально в крематорії.

— Ріжні вістки. В околиці Вуперталь перевер-нувся і упав з високого наслупу авіаційний само-хід, що віз поперх 40 гітлерівських штурмови-ків, наслідком чого згинув 6 осіб, а 32 тяжко потоварились. — Поліція в Ясах найшла в ливній-одного дому багато людських кістків, що по-ходять від комуністичних убивств.

— Бандитизм на селі. До хати Степана Гар-бія, заможного господаря в Підістриях пов. Бібрка, добрався вночі три замасковані банди-ти і стероризувавши Гарбія та його жінку но-жами, забрали гроші 1000 зол. та інші річі. Поліція слідить за гоабійниками.

Студентські справи.

Вступні іспити в Академії ветеринарної медицини у Львові.

Повідомляється кандидатам на I рік студій, що решення вступного іспиту перенесено на день 27. та 28. вересня 1933. Поділ кандидатів на групи та визначення іспитових сал подасть Ректорат до відома заінтересованих дня 28. ц. м.

Ще раз проситься усіх кандидатів українців, щоб у власному інтересі згодосналися в нашому Т-ві на те, щоб виділи міг старатися про відповідне число приміть для українців.

Дижурні Ферійної Комісії в канцелярії Т-ва Прихильників Освіти (вул. Сулейського 21) у вівторок, четверги та суботи від 13—14, а в дні 27. і 28. від 10—12, та від 15—17. год.

За Ферійну Комісію Т-ва „Ватра“
Іван Сосянко.

СПОРТ.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

Австрія (Відень) добуває чашу середньої Європи. ВІДЕНЬ, 8. IX. Австрія — Амброзіяна 3:1 (1:0). У дванадцяти змаганнях за чашу перемогли віденці засаду свого противника; мали вони майже цілий час значну перевагу. Найкращим гравцем італійців був воротар Церезолі, який виратував свою дружину перед високою програмою. Австрія грає у всіх лігах знаменно. Воротар віденців добув Шиндлер всі три, для італійців Мелла з кількома. По змаганнях вручено переможцям серед великого одушевлення віденці чашу. Видців 62.000!

МИСТЕЦТВА У. С. С.

Мета — Сокіл IV 6:1 (2:1). Прегарною грою, перемогли в 2-й половині, Мета ще раз виказала, що є одним із найкращих членів Спортивного Союзу. Найкраще про це говорить вислід 6:1 зі Соколом IV. В перших хвилинах гра вирізняла, крім ослабл., але оправдало гри оборони Меті, яка щойно в другій половині розвинула адецідовану гру. Вже в 5-й хвилині Сокіл IV добуває провадження зі стрілу Чорного, що використав

прийоми оборони. Наступає легонька перевага Сокола IV., що триває дуже коротко. Однак Мета не бентежиться втраченими воротами, навапила від цього моменту зривається гострим стартом до м'яча, гра якого вирізняється, а навіть Мета переважав, чого опочем є в 15 хвилин добути ворота прегарною головою Маруника, по меті в рогу. Тепер обі дружини стараються підняти вислід, що теж дається Меті, іменно Федун по гарній комбінації з Лотоцьким II і Маруником п'ясованим стрілом добуває провід. Після зміни місць Мета орієнтується скоро в ситуації. Бачучи, що Сокіл грає майже виключно горою, Мета пристосовує гру приземну. Досконала трійка Маруник — Лотоцький I і Пелюшак II з криловим Федуним і Филиповим адецідувала противника своїми потягненнями. Поміч Меті з Саліком на середині мала справді свій день, а оборона щойно в другій половині станула на висоті свого задання. В цілій другій половині Мета веде ініціативу, не уступаючи ані воріт противника. І так після кількох акцій Маруник випущений Лотоцьким другим гострим стрілом піднімає вислід до 3:1. Сокіл IV починає, м'яч передірається під ворота противника, суддя завважує гуку оборонця Палюха, за що диктує мет карний, при якому інтервеніє гарною робнзонадою Назар. М'яч передірається під ворота противника, де знова Маруник добуває 4 ворота. Від цього моменту в дружині Сокола IV повстає констернація, в обороні і поміч видко загальне вичерпання, а то з приводу розпучливої адецізиви. Чорний з нападу вицофується на оборону, одначе і це не помагає, бо кожний з напасників Меті є на своїй позиції. І так Федун добуває 5 ворота. На кілька хвилин тільки кінець Маруник по комбінації з Лотоцьким II і Пелюшаком II усталює вислід дня.

На вирішення заслуге: Маруник, Лотоцький I і II Саліко, Федун і Цюнка III. Суддя п. Врецьона був би добрий, якби був бачив фавлі Сокола IV так як Меті. Видців доволі багато.

Нові книжки й журнали.

СВІТЛО І ТІНЬ, щомісячник, журнал Українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філія Ч. 3—4. липень-серпень. Зміст: Ст. Шурат: Степан Дмохонський і Олекса Балицький заслужені українські фотоаматори.

Ол. Балицький: Новітні позитивні процес. М. Зиганович: За Ідеальний негативний матеріал. Ст. Шурат: Інший експеріс. Дрібні поради. Огляд журналу. Книжки. Вісті з УФОТО.

До цього числа, вибагливо виданого журналу, в даній гарній 4 репродукції на окремих листках, які в одній хаті можуть заступити образи.

РІДНА МОВА, науково-популярний місячник, ч. 4. вересень. Зміст: І. Огієнко: Наша часописна мисль. І. Лев: Про мову Шевченка. І. Паникевич: Змагання в устійненнім літературній мові у чехів. Г. Ільницький: Походження українських слів: 9. Порт. Борис Гринько про апострофа. Дід Огієн: Граматика мови Лео. І. Зміна о, е на і. До Прихильників Рідної Мови. Літературний Писаний: Чистота й правильність української мови, як повинь на запитання читачів.

ДАЖБОГ, літературний місячник, вересень. Зміст: Поезія — Я. Ярій, Е. Маланюк, Я. Заремба, Р. Зинич, І. Наріжний. К. Галицький: Чорне авто. Улас Самчук: Розбита богиня. Сторінка наймолодших. Е. Ю. Паникевич: До питання про теорію пародії. Хроніка.

НИВА, часопис присвячений церковним і суспільним справам, ч. 8. серпень. Зміст: Україна в перемогі. о. Омелян Квіт: До студій над реальними виголосами. о. А. Петрушевич: Історична розвідка про апострофа, права і привилії Митрополита в єрархії греко-католицької Церкви від її початку аж до наших часів. Що це та є священної традиції. Мих. Бардега: Як академік-дентів богословів. о. Григорій Гнатів: Чи можуть духи в чистилищі, так як Святий в небі, ходити за нас у пшню у Бога.

ВІСТІ З ЛУГУ, письмо присвячене Луговецьким справам, просвіті і науці, серпень, ч. 8.

Листвання Редакції.

Д-р М. П. Рясні: Таких помилок як зміна однієї букви маємо щодня чимало — важко їх справляти; фрази, для яких праця призначена, зрозуміють самі, що це „палаталізація“.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Вівторок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Цид“ трагедія Корнеліа-Виспанського.

Середа, 13. IX. год. 7.30 веч. „Фрай-Доктор“.

Четвер, 14. IX. год. 7.30 веч. „Фрай-Доктор“.

Театр Різнородностей.

Вівторок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Неприятельська мушкет“.

Середа, 13. IX. год. 7.30 веч. „Неприятельська мушкет“.

Четвер, 14. IX. год. 7.30 веч. „Неприятельська мушкет“ (Закуп. вистава).

Кіно.

АДРІА: „Опір в опері“.

АПОЛЬО: „Страшна катастрофа в копанні в Тібо“.

АТЛАНТИК: „Пісня серця“.

КАСІНО: „Остання цариця“.

КОПЕРНИК: „Прощання зі зброєю“ (Гері Купер).

КОЛСЕЙ: „Білий мустанг“, ревія „Рожевий вальс“.

МАРУСЕНЬКА: „Прощання зі зброєю“ (Гері Купер).

МІРАЖ: „Акселя“, „Кіноманяк“ (Гар. Льод).

МУЗА: „Королева шкоти“.

ПАЛІС: „Аллотант його Великості“ (Влада Бур'ян).

ПАН: „Мумія“ та ревія.

і ревія (виступ львівських артистів).

ПАСАЖ: „Вісень із Кавіні“ та „Фліп і Фліп за кратами“.

СТИЛЕВ: „Мужчини в її житті“, ревія „Шляху ручки“.

ХИМЕРА: „Пісня ночі“ (І. Кеппа).

УТІХА: „Побіджені побідники“, ревія: „Чи ви курите?“

Закордонне радіо.

Вівторок, 12. вересня 1933.

Міляно (331,4) 20.35 Оперетка; Ляйпціг (389,6) 19.00 Концерт, 20.50 Пісні; Букарешт (394,2) 20.00 Спів; Берлін (419) 17.30 Концертів аляськи; Біагород (429,7) 20.00 Пісні; Рим (441,2) 17.15, 20.15, 20.45 Концерт; Відень (518,1) 11.00 Австр. музика і 16.33 р., 19.05 Концерт; Будапешт (550,5) 13.30 Циг. оркестра, 17.30 Спів; Харків (937,5) 9.00 Літ. муз. монтаж, 13.50, 16.00 Концерт, 15.00 Квартет Леонтьєвич, 18.30 Транси, з „Вересією“; Москва (1000) 17.25 „Евген Онегін“ оп. Чайковського (Досв. 720 м.).

Середа, 13. вересня 1933.

Братислава (279,3) 10.10 Концерт, 17.55 Австрія, мед. вісн.; Міляно (331,4) 11.15, 13.00 Музика; Штрасбург (345,2) 15.30 Концерт; Ляйпціг (389,6) 21.30 „Директор театру“ оп. Момарта; Берлін (419) 20.05 Нар. пісні; Рим (441,2) 12.00, 17.15 Концерт; Ляйпціг (389,6) 21.30 Оп. музика; Відень (518,2) 12.00, 13.10 Концерт; Мінхен (532,9) 20.00 „Царевич“ оп. Легара; Будапешт (550,5) 17.30 Фортеп'яни, 18.45 Циг. музика; Харків (937,5) 9.00 Концерт смич. інструментів, 13.50 Концерт для септа, 15.00 Етногр. концерт для молоді, 18.00 Молоді українські композитори, 19.30 Спів, рецитатії, гумор, музика; Москва (1000) 17.25 „Царська наречена“ оп. Римського-Корсакова (Сталін 424,3 м.), 17.25 „Отельо“ оп. Верді (Одсв. 720 м.).

Львівське радіо.

Вівторок, 12. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 9.00 Транс з Каленберга 6. Відня, богослуження; 10.30 Транс з Познаня: Зізд польських лікарів і природників; 12.05 Покліч Львова Соборському; 12.35, 14.55, 15.15, 15.50, 16.00, 19.05, 22.40 Грамфон; 15.25 Господарський комунікат; 15.75 36-жова біржа; 17.05 Арті та пісні (Гупертова); 17.35 Фортеп'яни; 18.15 Визволення Відня (відч.); 18.35 Спів; 20.00 Солісти (Шлемінська, Михайловський); 21.10 Легка музика; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

Середа, 13. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня аудіція; 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 17.15, 22.40 Грамфон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 36-жова біржа; 16.00 Концерт оркестри; 17.45 „У шлемських горах“; 18.05 Камеральний концерт; 19.10 Літер. чвертьгодина; 19.30 Транс з сали Музикферайну в Відні: Академія з нагоди 250. роковин визволення Відня; 21.00 Концерт оркестри, спів (Ад. Добощ-ченор); 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШ.

ДОЛЯР ДАЛІ ІДЕ ВГОРУ.

У понеділок рано Банк Польський підняв курс долара на 6.25. У приватних оборотах платили 6.30 до 6.31 зол. МУЗА: „Чемп“.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосюз“ платив кооперативам дня 8. IX: масло 2.50, молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3.90 зол. за кону. Тенденція на масло і яйця удержана, на сметану і молоко слабша.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Подяка. Вп. анж. Евг. Нагірному, кафедрі Рогатинському дякуємо за солідну й безкорисну працю в дівочій школі ім. Шевченка у Львові, а маляреві Легіневі за солідну й дешеву роботу, та поручаємо ці фірми українському громадянству. — У Львові, 11. вересня 1933. — Старшина Кружка ім. Гаври Барвінок.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ВІДЗНАКИ для учнів виконує одинока укр. робітня галтя „La Dame“, Вишневецьких 8/II. від 45 гр. При більшому замовленні окремі ціни. 350 1—2

ЕКСТЕРНИ! Наука на українських математичних курсах „ЗНАННЯ“ розпочинається! Зголошення: Жіноча гімназія „Рідної Школи“ (Валова 4). 354 1—2

НАУКА модлярства на доглядних умовах у сальоні мод О. Бережницької, Львів, Пекарська 35. 351 1—1

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ ГРІШПРУНГА Лічаківська 34. Вписи на однорічний і п'ятирічний курс щодня. Стенографія, писання на машинах. 8/22 3—3

НАУКА писання на машинах найновішою методою, переписка та помножування письм по цінах найнижчих приймає Ю. Ломага, Валова 11. 308 4—10

ДОБРУ ОПІКУ найде ученик (ця) в інтелігентській дом. Добрий харч, есентуальна поміч в науці. Зголошуватись: Коперника 42 а II. п. 326 3—3

ЦІНИ КРІЗОВИ!!! Відома і загальноцінна Вища Школа крою, шиття і моделювання, приймає учениці і замовлення робіт. М. КОЗЛОВСЬКА, Академічна 22/І. 3556 1—3

ФОРМИ найліпші і найпевніші лише у відомій фірмі Козловська, Академічна 22/І. 355 1—3

„Lingua“

конс. школа Новітніх Мов Проф. Д-р З. БАССА приймає вписи на англійське, французьке, німецьке і ш. щодня від 33/2 11—1 і 4—7. Місячно 5.— зол. 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

До П. Т. АБОНЕНТІВ ТЕЛЕФОНІЧНИХ СІТЕЙ, ДЕРЖАВНИХ І КОНЦЕСІОНОВАНИХ У ПОЛЬЩІ.

Спис Абонентів Телефонічних Сітей Державних і концесіональних у Польщі (з винятком ст. м. Варшави) від Міністерства Почт і Телеграфів на р. 1934 і вказівці 115.000 примірників, уже готується.

Виключне право опрацювання бранжового відділу та прийняття оголошень і реклами до офіційної частини звіту нашому Товариству. Тому, що ми не давништво „Адресова Книга Польщі на Торговлі, Промислу, Ремесла і Хліборобств“ в цьому році не вийде, ми не мір бранжовий відділ Спису опрацювати якнайподробніше, щоб іже вкази Спису заступило Адресову Книгу.

Спис Абонентів на рік 1934 буде щомісячно видаватися у Польщі, а подібно працюючим актуальним адресовим матеріалом, з якого користатимуться в тім Списі матимуть велику рекламну вартість. І фірми і візані професії зможу помістити адресу в III-й числі (бранжовій) під відповідною бранжою і містом та реклама в офіційній частині у формі маргінеса.

П. Т. Радіоним представилим і П. Т. Власником детальних скляч при чакмо помістити оголошення в Списі абонентів міста Львова, який тепер — в зразок головного Спису — матиме адресовий матеріал, складений по бранжах і професіям.

Кошт поміщення адреси — 42.4 м. Замовлення просимо спрямовувати на адресу: С. Сафран, Львів, Паска Гімана 7, тел. 107-59.

Товариство Міжнародної Рекли Сп. з о. п. Варшава, Маршалковська 14.

ПЯТНА

НОВАЦКІ

Пісудського 17.

Тел. 11-11